

Nowoczesne technologie w Internecie

Lekcja 10. NVU

1. Nvu

Nvu to edytor stron WWW stanowiący wolne oprogramowanie. Nvu jest edytorem typu What-You-See-Is-What-You-Get (WYSIWYG), co oznacza, że strona podczas edycji wygląda tak jak będzie wyświetlana przez przeglądarki. Został oparty o Gecko - silnik wyświetlający strony przygotowany przez Fundację Mozilla. Nvu jest całkowicie darmowym programem i może być pobierany ze strony <http://www.nvu.com/>.

2. Interfejs użytkownika

Menu Nvu zawiera typowe pozycje dostępne w edytorach tekstowych.

Nvu posiada następujące paski narzędzi:

- Pasek narzędzi edycji
- Pasek narzędzi formatowania
- Pasek paneli
- Pasek trybu edycji
- Pasek statusu

Pasek narzędzi edycji

Pasek narzędzi edycji zawiera przyciski używane do podstawowych zadań. Poniżej przedstawiono widok paska narzędzi edycji.

Rysunek 1. Pasek narzędzi edycji.

Pasek narzędzi formatowania

Pasek narzędzi formatowania może być użyty do szybkiego nadawania stylów tekstowi. Dostępne przyciski pozwalają m.in. na zmianę formatu akapitu, wybór czcionki, zmianę

kolorów tekstu i tła, zmianę wielkości tekstu. Można także szybko tworzyć listy i justować akapity. Podpowiedź dotycząca przeznaczenia danego przycisku można uzyskać przytrzymując nad nim przez chwilę kursor myszy.

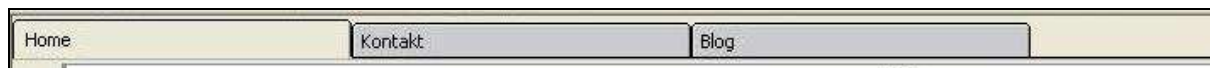
Rysunek 2. Pasek narzędzi formatowania.

Pasek paneli

Nvu pozwala na edycję wielu dokumentów w jednym oknie. Każda otwarta strona znajduje się w osobnym panelu. Ikona dyskiety obok tytułu panelu informuje, że dany dokument nie jest zapisany. Panele można otwierać za pomocą skrótu klawiaturowego Ctrl+T lub za pomocą opcji w oknie tworzenia nowego dokumentu - menu Plik > Nowy. Każdy dokument w panelu traktowany jest jako osobny np. gdy jest zmieniony przy nazwie panelu wyświetla się odpowiednia ikona.

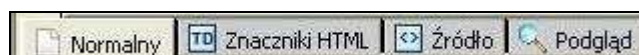
Rysunek 3. Pasek paneli.

Pasek trybu edycji

Pasek trybu edycji pozwala na przełączanie bieżącego widoku dokumentu. Domyślnym jest tryb normalny, w trybie "Znaczniki HTML" Nvu wyświetla symbolicznie znaczniki HTML za pomocą żółtych prostokątów. Tryb "Źródło" pozwala na bezpośrednią edycję kodu HTML strony. Aby przełączyć tryb edycji, wystarczy kliknąć odpowiedni przycisk.

Rysunek 4. Pasek trybu edycji.

Pasek statusu

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

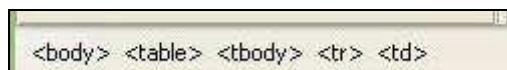
„Era Entera – e-learning dla młodzieży”
Projekt współfinansowany
ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Pasek statusu Nvu zawiera informacje o położeniu kursora w hierarchii znaczników HTML. Za pomocą menu kontekstowego (dostępnego po kliknięciu prawym klawiszem myszy) można w prosty sposób nadać styl elementom zawartym w danym znaczniku.

Rysunek 5. Pasek statusu.

3. Tworzenie nowej strony

Nvu to edytor HTML (Hyper Text Markup Language), który pozwala tworzyć i modyfikować strony internetowe. Nvu jest edytorem typu WYSIWYG (What You See Is What You Get), co oznacza że edytowaną stronę na bieżąco widać tak jak będzie wyświetlana w przeglądarce. Nie trzeba znać języka HTML, ponieważ większość podstawowych elementów języka dostępna jest poprzez polecenia z paska narzędzi i menu.

Nvu pozwala także na edycję źródła strony w języku HTML. Aby zobaczyć lub edytować kod źródłowy HTML, należy z menu Widok wybrać pozycję Źródło HTML lub wybrać panel Źródło u dołu okna głównego Nvu.

Aby utworzyć nową stronę należy użyć jednej z poniżej opisanych metod. Po utworzeniu strony można wpisywać tekst tak jak w edytorze tekstu.

Aby utworzyć nową stronę należy:

- Nacisnąć przycisk Nowa na pasku narzędzi Nvu.

Aby otworzyć do edycji plik HTML z dysku twardego należy:

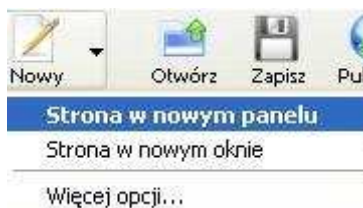
1. Z menu Plik wybrać pozycję Otwórz plik.
2. W oknie wyboru pliku znaleźć i zaznaczyć żądany plik.
3. Kliknąć przycisk Otwórz, aby wyświetlić plik w oknie Nvu.

Aby dokonać edycji strony z Internetu należy:

1. Z menu Plik wybrać Otwórz adres internetowy.
2. W oknie Otwórz adres internetowy wpisać URL strony (przykładowo <http://www.mozilla.org/>), a następnie nacisnąć przycisk Otwórz. Strona zostanie otwarta w oknie Nvu.

Rysunek 6. Tworzenie nowej strony.

4. Podstawy formatowania tekstu

Na przykładzie poniższego tekstu zaprezentowane zostaną podstawowe funkcje formatowania dostępne w Nvu. Można skopiować poniższy tekst i pracować równolegle w programie.

Tekst źródłowy

Słowiński Park Narodowy

Słowiński Park Narodowy utworzony w 1967 r., jest jednym z 23 parków narodowych na terenie Polski. Park jest położony w środkowej części polskiego wybrzeża, w województwie pomorskim. Obejmuje Mierzeję Łebską, Nizinę Gardeńsko-Łebską, morenę czołową z najwyższą kulminacją 115 m n.p.m. na wzgórzu Rowokół oraz szereg jezior: Łebsko (7140 ha), Gardno (2468 ha), Jezioro Smołdzińskie (43 ha), Dołgie Wielkie (156 ha) i Dołgie Małe (6,3 ha). Osobliwością jezior przymorskich są okresowe wlewy wody morskiej podczas silnych sztormów.

Fakty

Położenie woj. Pomorskie

Data utworzenia 1 stycznia 1967

Długość szlaków turystycznych 140 km

Liczba odwiedzających rocznie 282 tys.

Siedziba Smołdzino

Formatowanie

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

„Era Entera – e-learning dla młodzieży”

Projekt współfinansowany
ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Na początek należy oznaczyć poprawnie nagłówki w tekście. Można to zrobić zaznaczając tekst tytułu "Słowiński Park Narodowy", a następnie wybierając z menu rozwijalnego na pasku formatowania format Nagłówek 1 (domyślnie w menu tym wybrana jest opcja Treść). Kolejnym nagłówkom (Rośliny, Zwierzęta, Fakty) należy przypisać nagłówek niższego poziomu - Nagłówek 2.

Dobłą praktyką jest także oznaczanie akapitów. W tym celu należy zaznaczyć tekst akapitu i z tego samego menu rozwijalnego wybrać pozycję Akapit.

Ważne słowa czy fragmenty tekstu można wyróżnić stosując **pogrubienie(B)**, *pochylenie(I)* lub podkreślenie(U) - przyciski służące do tego umieszczone są na **pasku narzędzi formatowania**. Inne opcje dostępne są w menu Format. Pomyłkowe zmiany można cofnąć za pomocą polecenia w menu Edycja lub skrótem klawiaturowym Ctrl+Z.

Na tym etapie tekst źródłowy może wyglądać następująco:

Słowiński Park Narodowy

Słowiński Park Narodowy utworzony w 1967 r., jest jednym z 23 parków narodowych na terenie Polski. Park jest położony w środkowej części polskiego wybrzeża, w województwie pomorskim. Obejmuje **Mierzeję Łebską**, **Nizinę Gardesko-Łebską**, morenę czołową z najwyższą kulminacją 115 m n.p.m. na wzgórzu **Rowokół** oraz szereg jezior: **Łebsko** (7140 ha), **Gardno** (2468 ha), **Jezioro Smołdzińskie** (43 ha), **Dołgie Wielkie** (156 ha) i **Dołgie Małe** (6,3 ha). Osobliwością jezior przymorskich są okresowe wlewy wody morskiej podczas silnych sztormów.

Fakty

Położenie woj. Pomorskie

Data utworzenia 1 stycznia 1967

Długość szlaków turystycznych 140 km

Liczba odwiedzających rocznie 282 tys.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

„Era Entera – e-learning dla młodzieży”

Projekt współfinansowany
ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wstawianie obrazków i tabel

Obrazki, tabele i formularze mogą być wstawiane do dokumentu za pomocą **paska narzędzi edycji**. Do tekstu przykładowego zostanie wstawiona tabela z faktami na temat parku narodowego. W tym celu na pasku narzędzi należy nacisnąć przycisk *Tabela*, a następnie za pomocą myszy wybrać rozmiar 5 wierszy i 2 kolumn. Kliknięcie na komórce w 5. wierszu i 2. kolumnie spowoduje wstawienie tabeli.

Rysunek 7. Wstawianie tabeli.

Aby wstawić treść do tabeli, można skorzystać z wycinania ("Ctrl+X") zaznaczonego tekstu i wklejania ("Ctrl+V") go w odpowiedniej komórce tabeli. Po zmianach tabela może wyglądać następująco:

Położenie	Polska, woj. pomorskie
Data utworzenia	1 stycznia 1967
Długość szlaków turystycznych	140 km
Liczba odwiedzających rocznie	282 tys.

Siedziba	Smóldzino
----------	-----------

Właściwości tabeli (także jej fragmentów i poszczególnych komórek) można zmienić np. za pomocą opcji dostępnych w menu kontekstowym zaznaczonych elementów.

Wstawianie obrazka do dokumentu

W Nvu na stronę można wstawiać obrazki w formatach GIF, JPEG i PNG. Można także użyć ich jako odnośników. Po wstawieniu obrazka Nvu zachowuje na stronie tylko położenie obrazka na dysku.

Wstawianie obrazka:

1. Ustawić kursor w miejscu gdzie ma pojawić się obrazek.
2. Wcisnąć przycisk *Obrazek* na pasku narzędzi lub wybrać z menu programu pozycję Wstaw > Obrazek... Wyświetlone zostanie okno dialogowe.
3. Podać położenie i nazwę pliku obrazka lub nacisnąć przycisk Wybierz plik aby znaleźć plik na dysku lub w sieci.
4. Wpisać Tekst alternatywny, który pojawia się w przeglądarkach tekstowych, podczas ładowania obrazka lub gdy wyświetlanie obrazków jest wyłączone.
Można także zaznaczyć opcję "Nie używaj alternatywnego tekstu."
5. W razie potrzeby można ustawić dodatkowe własności obrazka na pozostałych zakładkach .

Rysunek 8. Dodawanie obrazka.

Szablony

Szablony są przydatne w sytuacji gdy trzeba utworzyć kilka stron różniących się tylko treścią. Za pomocą Nvu można utworzyć szablon i używać go jako podstawy dla kolejnych dokumentów.

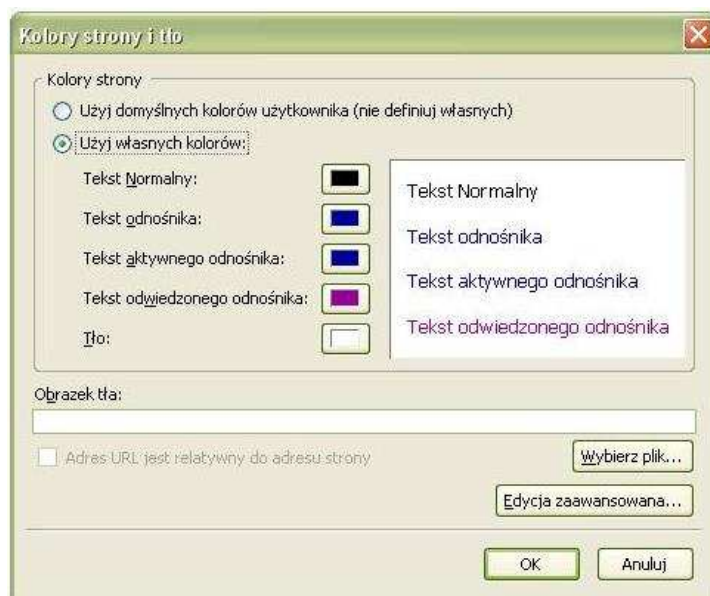
Kolory i tło strony

Można zmienić kolor tła lub podać obrazek wyświetlony w tle strony. Zmiany te wpływają na wygląd strony w przeglądarce.

Aby ustawić kolory i tło edytowanej strony, należy:

1. Z menu Format wybrać pozycję Kolory strony i tła.
2. Dostępne opcje:
  - Użyj domyślnych kolorów czytelnika: strona wyświetlana jest w kolorach ustawionych w przeglądarce użytkownika.
  - Użyj własnych kolorów: po zaznaczeniu tej opcji można wybrać z rozwijalnych menu kolory tekstu i odnośników. Podgląd wskazanych kolorów znajduje się po prawej stronie okna.
  - Obrazek tła: pozwala wybrać obrazek wyświetlany w tle strony. Należy wpisać nazwę obrazka lub kliknąć przycisk Wybierz plik aby znaleźć plik na dysku lub w sieci.

Rysunek 9. Edycja kolorów.

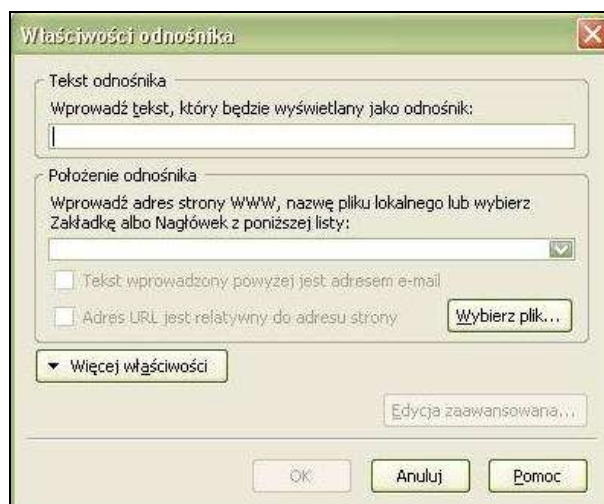
Tworzenie odnośników do innych stron

Za pomocą Nvu można tworzyć odnośniki do stron na lokalnym komputerze, w sieci lokalnej lub do stron w sieci Internet.

Aby utworzyć odnośnik do innej strony, należy:

1. Ustawić kursor w miejscu gdzie ma pojawić się odnośnik lub zaznaczyć obiekt (tekst, obrazek), który ma być odnośnikiem.
2. Nacisnąć przycisk Odnośnik na pasku narzędzi.
3. Zdefiniować odnośnik:
  - Tekst odnośnika: jeśli w punkcie 1. zaznaczono tekst to pojawia się on tutaj. W przeciwnym wypadku należy wpisać tekst, który ma być użyty jako odnośnik.
  - Cel odnośnika: wpisać ścieżkę lub URL strony do której tworzony jest odnośnik. Można także użyć okna dialogowego wyboru pliku klikając przycisk Wybierz plik lub wkleić adres URL z okna przeglądarki.
  - Adres URL jest relatywny do adresu strony: gdy opcja jest zaznaczona Nvu automatycznie przekształca adres pliku obrazka na adres relatywny (względny). Adresy względne pozwalają na łatwe przenoszenie dokumentu i obrazków w nim zawartych.

Rysunek 10. Dodawanie odnośnika.

Publikacja dokumentu

Ostatnim krokiem w przygotowaniu strony internetowej jest jej publikacja na serwerze. Nvu może pomóc także i w tym zadaniu. Aby wyświetlić lub ukryć okno Menedżera publikacji wystarczy nacisnąć klawisz F9.

Rysunek 11. Menedżer publikacji stron.

Aby opublikować dokument, należy:

1. Otworzyć już istniejący dokument HTML lub stworzyć nowy.
2. Gdy dokument będzie gotowy do publikacji, kliknąć przycisk Publikuj.

Jeśli dany dokument był już wcześniej publikowany, wszystkie ustawienia zostały zapamiętane i od razu rozpocznie się wysyłanie plików. W trakcie publikowania wyświetlane jest okienko dialogowe, informujące o postępie wysyłania plików.

- Jeśli dany dokument nigdy wcześniej nie był publikowany, otwarta zostanie zakładka Ustawienia okna Opublikuj stronę. Należy wprowadzić w niej informacje o serwerze, na którym dany dokument ma zostać umieszczony. Po wprowadzeniu niezbędnych informacji, należy kliknąć przycisk Opublikuj.

- Jeśli dany dokument nigdy nie został zapisany, otwarta zostanie zakładka Opublikuj okna Opublikuj stronę. Należy w niej wprowadzić nazwę pliku. Po wprowadzeniu nazwy pliku, należy kliknąć przycisk Opublikuj.
- 3. Aby obejrzeć opublikowaną stronę, należy kliknąć przycisk Podgląd. Następną ważną czynnością jest sprawdzenie, czy wszystkie odnośniki na stronie działają i czy wyświetlają się obrazki.
- 4. W zależności od potrzeb, stronę można dalej edytować. Po zakończeniu pracy wystarczy kliknąć przycisk Publikuj, aby wysłać zaktualizowaną wersję na serwer.

Po opublikowaniu dokumentu po raz pierwszy, zmieniony zostaje adres URL w tytule okna Nvu. Zmiana file:/// na http:// ma na celu zasygnalizowanie użytkownikowi, że edytuje dokument, który został już opublikowany. Chcąc zapisać dokument na dysku twardym komputera, należy kliknąć przycisk Zapisz. Wyświetlone zostanie wtedy okienko z prośbą o wybranie nazwy dla pliku oraz miejsca, w którym ma on zostać zapisany.